

Krátce o službách a činnosti Okresního metodického oddělení KÚK v roce 2025

Podrobněji viz [Výroční zpráva hodnocení výkonu RF v Ústeckém kraji v roce 2025](#)

Okresní metodické oddělení KÚK vykonává regionální funkce pro knihovny regionu Ústí nad Labem.

V roce 2025 bylo uskutečněno 21 metodických návštěv a 16 odborných konzultací. Aktuální informace byly zveřejňovány na [webových stránkách](#) (včetně 4 čísel elektronického občasníku) a zasílány e-mailem a v chatu.

Pro knihovníky byly připraveny 3 vzdělávací lekce pro práci s roboty. V listopadu proběhlo společné setkání knihovníků, hovořilo se o novinkách v oboru, změnách ve vykazování statistiky, meziknihovní výpůjční službě, online půjčování e-knih a audioknih, vzdělávání, časopisu Čtenář, nových

druzích dokumentů ve výměnném fondu nebo o portálu [Knihovny.cz](#) aj.

Metodická podpora byla doplněna o praktickou pomoc při realizaci 4 akcí pro veřejnost v knihovnách.

Byla poskytnuta pomoc s aktualizací knihovního fondu v knihovnách v Chlumci, Malečově, Malém Březně, Libouchci, Povrlech, Trmčích, Velkém Březně a Velkém Chvojně, pro opotřebené a zastaralé bylo odepsáno 6 772 svazků. Pravidelná revize fondu proběhla v Malém Březně, Petrovicích, Přestanově, Zubrnici a Velkém Chvojně.

Do výměnného fondu bylo nakoupeno 2 226 dokumentů za 639 436,64 Kč (551 191,64 Kč z prostředků Ústeckého kraje, 88 245 Kč z účelově poskytnutých příspěvků obcí). Celkem bylo do výměnného fondu a do vlastních fondů knihoven zpracováno 3 217 dokumentů.

Během 12 rozvozů bylo expedováno 122 výměnných souborů (5 454 dokumentů), zároveň bylo do stálého fondu knihoven předáno 1 059 svazků knih v 80 dávkách.

Podtrženo, sečteno aneb knihovny na Ústecku v pár číslech

Počet čtenářů
971

Počet čtenářů do 15 let:
243

Počet výpůjček (vč. online)
17 450 (17 749)

Počet návštěvníků (vč. online)
11 594 (14 914)

Počet akcí
142

Počet nových dokumentů
1 065

Náklady na knihovní fond
273 417

Knihovní fond celkem
41 721

19 knihoven

2 profesionální: Chlumec, Trmice

16 neprofesionálních: Dubice (nepracovala), Habrovany, Chabařovice, Libouchec, Malé Březno, Malečov, Petrovice, Povrly, Přestanov, Ryjice, Řehlovice, Telnice, Tisá, Velké Březno, Velké Chvojnó, Zubrnice

1 pobočka: Roudníky (Chabařovice)

I v roce 2025 jsme v našich řadách přivítali nové kolegyně. Abychom se lépe poznali, položili jsme jim několik otázek: Jak jste se dostala ke knihovnické práci? Co vás na knihovně a práci v ní nejvíc baví? Jaké jsou vaše plány s knihovnou, co v knihovně plánujete změnit, vytvořit, realizovat? Co zajímavého, inspirativního už se vám v knihovně za minulý rok podařilo? Čím je podle vás vaše knihovna tou nej? Jste aktivní čtenářkou? Co ráda čtete? Prozradíte nám o sobě ještě něco zajímavého? Co umíte? Co vás baví?

Martina Máchová, Místní knihovna Malé Březno

M. Máchová a její čtenářky, foto Místní knihovna Malé Březno

Na konci roku 2024 se v místní obecní knihovně uvolnilo místo knihovnice. Jelikož jsem měla ke knihám vždy velmi blízko, neváhala jsem a nabídnutou pozici jsem s radostí přijala.

Nejvíc mě baví kontakt s lidmi a radost čtenářů, když si odnesou knížku, na kterou se těšili, nebo když jim pomůžu objevit něco nového.

Ráda bych, aby byla knihovna místem, kam lidé chodí nejen pro knihy, ale i za zážitky. V minulém roce jsme za podpory obce a s místní kronikářkou zorganizovaly různé společenské akce, např. filmové a divadelní večery, hudební festival, vzdělávací besedy nebo posezení nad starými fotografiemi.

Nevím, jestli můžeme říct, že naše knihovna je tou nej, ale snažíme se o to, aby se u nás čtenáři cítili dobře a plnili jsme jim jejich čtenářská přání a odcházeli od nás s dobrou náladou, úsměvem a někdy i malým dárečkem.

Vzhledem ke své práci, ve které neustále pracuji s textem, už nemám ve svém volném čase kapacitu číst tištěné knihy, proto jako relax a k udržení kontaktu se současnou literaturou, poslouchám raději audioknihy.

Jana Schönhöferová, Veřejná knihovna Řehlovice

Ke knihovnické práci jsem se dostala čirou náhodou. Při sledování nových příspěvků na sociální síti jsem reagovala na výzvu OÚ v Řehlovicích, kde zrovna hledali novou knihovnici. Zkusit se má všechno, co se nabízí.

Jsem čtenářkou všeho, co mi přijde do ruky a zaujme. Proto jsem v této práci viděla nejen uspokojení svých čtenářských ambicí, ale i navrácení a uplatnění svých lektorských dovedností.

V knihovně nepůsobím tak dlouho, abych mohla hodnotit celý rok. Něco však přece. Uplynulé měsíce pro mne byly především o učení, zkoušení a hledání. Ne vždy jde vše, jak si vysníme, a ne každé plány se dají hned realizovat.

Plán pro tento rok je probudit spící knihovnu v živý subjekt, kde se stále něco děje. Zviditelnit knihovnu ve veřejném prostoru, zlepšit informovanost o dění v knihovně. A především přilákat nové čtenáře a příznivce, ať už na knihy z výměnného fondu nebo akce.

Velmi si cením navázání spolupráce s místní mateřskou a základní školou. Rýsuje se pravidelnost akcí.

Na této práci mě baví vytváření lekcí, doporučování knih konkrétním čtenářům. Stále se učím, a tak jsem ráda za

zpětnou vazbu, abych měla stále podnět ke zlepšení své práce pro své čtenáře a příznivce.

Věřím, že se knihovna stane vyhledávaným místem.

Veřejná knihovna Řehlovice – koutek pro děti, foto archiv OMO KÚK

Napsali jste nám, jaký byl u vás rok 2025

Obecní knihovna v Povrlech

Loňský rok byl v knihovně ve znamení podstatných změn, které se doufám promítnou i do další činnosti letos, ale i v následujících letech.

Zásadně se obměnil inventář i samotný knihovní fond. Z knihovny byly odstraněny nepůjčované tituly a v počtu 1 077 ks zaměřily do recyklačního centra v obci, kde si je mohou obyvatelé zdarma rozebrat. Další knihy dostaly nové fóliové přebaly, takže knihovna získala „mladistvý outfit“. Za tuto akci si zaslouží opět poděkování parta knihovnic z metodického centra Knihovny Ústeckého kraje.

Do konce roku opět přibýlo 98 knih, takže momentálně máme 3 120 knih. Vypůjčeno bylo 1 021 knih. Registrovaných aktivních čtenářů je 59. Přes tyto ne příliš vysoké počty jsem mírný

optimista, protože za 16 měsíců přišlo nových 25 čtenářů. V soudobé mediální konkurenci je to bohužel těžký úděl.

Časopisy nejsou ve statistice zahrnuty, momentálně odebíráme pouze Téma a je věc do diskuze, jak s tím dál pohnout.

Provozují facebookové stránky Knihovna Povrly, které byly původně zamýšleny jako podpůrná prezentace knihovny, ale zdá se, že si ta platforma žije „svým životem“ a na provozu knihovny se zas tak moc nepodílí. Ale za loňský rok měla 132 000 zhlédnutí (kliknutí), což považuji za úspěch.

Dále jsme měli loni 6 vernisáží, které zhlédlo cca 250 lidí. Proběhly dvě výborné akce autorského čtení, jedno hudební vystoupení a několik návštěv dětí z MŠ a ZŠ. Rekord v návštěvnosti bylo pasování malých čtenářů.

Jiří Louvar

Obecní knihovna ve Velkém Březně

Rok 2025 uběhl v naší knihovně jako voda řeky Labe, na kterou se dívám z okna, nebo jako skvělý román, který čtenáře pohltí do svého příběhu tak, až žasne, že už skončil.

Mimochodem, takových románů jsme tady vloni pár měli a byla jsem z nich nadšená já i moji čtenáři, no spíše čtenářky. Mohu jmenovat hlavně knihy Scarlett Wilkové, které byly asi pro mé čtenáře největším objevem. Jdou v pravém slova smyslu z ruky do ruky. Pozadu nezůstávají knihy Petry Dvořákové, Barbory Šťastné, Lenky Chalupové a dalších českých autorek.

Díky našim čtenářským klubům pak našli své čtenáře i Georg Orwell, Jean Michel Guenassia, Simon Mawer, ba i na Franze Kafku došlo!

Moc milým zážitkem byla návštěva dvou tříd prvňáčků, snad se nám z nich podaří vychovat budoucí čtenáře. Jejich starší spolužáci, pokud vůbec do knihovny dorazí, čtou téměř výhradně Deník malého poseroutky.

Momentálně přemýšlím o zorganizování autorského čtení, některého ze svých známých severočeských spisovatelů, ale mám obavy, aby nám někdo na akci dorazil.

Jaroslava Jendřisková

Knihovnik Ústeckého kraje

Ocenění „Knihovnik Ústeckého kraje“ od roku 2015 každoročně vyhlašují Knihovna Ústeckého kraje a Ústecký kraj ve spolupráci se SKIP Drsný Sever.

V roce 2025 reprezentoval Ústecko pan **Jiří Louvar z Obecní knihovny v Povrlech** a získal pamětní list za proměnu knihovny v příjemné místo pro setkávání, vzdělávání a kulturu.

Cena je určena skvělým, aktivním a inspirativním knihovnicím a knihovnicím ve veřejných knihovnách v obcích a městech do 5 000 obyvatel a s pracovním úvazkem knihovníka/knihovniců do 1,0.

- Více informací:

[Pravidla k ocenění „Knihovnik Ústeckého kraje“](#)

Nominace pracovníků knihoven na ocenění „**Knihovnik Ústeckého kraje 2026**“ lze podávat do 31. 5. 2026 prostřednictvím [webového formuláře](#).

Ceny knihovněm a knihovnicům

Kromě ocenění Knihovnik Ústeckého kraje mohou aktivní knihovníci nebo jejich knihovny získat i další tituly, mj.:

MARK – podpora a ocenění mimořádných tvůrčích aktivit mladých knihovnic/knihovniců ve věku do 35 let, uděluje SKIP

- <https://www.skipcr.cz/oceneni/mark>

DRAK – regionální ocenění knihovniců Ústeckého kraje, uděluje SKIP Drsný Sever

- <https://www.skipcr.cz/regiony/06-drsny-sever/aktualne/drak-drsny-aktivni-knihovnikknihovnice>

Knihovna roku – ocenění inspirativní činnosti knihovny, uděluje Ministerstvo kultury

- <https://mk.gov.cz/knihovna-roku-cs-583>

Standard pro dobrou knihovnu v roce 2025 na Ústecku

Metodický pokyn k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území ČR vydává Ministerstvo kultury, ten aktuální platí od roku 2023.

Pokyn stanovuje základní kvantitativní a kvalitativní podmínky pro poskytování knihovnických služeb pro knihovny zřizované a/nebo provozované obcemi a kraji na území ČR, zapsané v evidenci knihoven Ministerstva kultury.

Jeho ustanovení mají povahu doporučení, pokud nejsou totožná s ustanoveními platných právních předpisů, zejména knihovního zákona.

Některé doporučené hodnoty se liší dle velikosti obce (viz tabulka), jiné ukazují ideální standard platný pro všechny knihovny bez ohledu na velikost jejich sídla.

Knihovny by měly být umístěny v **centru obce** (v dojezdové či dojezdové vzdálenosti do 15 minut).

- *splňují všechny knihovny*

Knihovny by měly disponovat **dostatečným prostorem** – nejméně 60 m² na 1 000 obyvatel.

- *nesplňuje žádná knihovna (nevychoduje se u obcí menších)*

Na **tvorbu knihovního fondu** a informačních zdrojů by mělo být každoročně vydáváno alespoň **30–55 Kč na 1 obyvatele**.

- *splnily Trmice a Přestanov*

Ročně by mělo být **obměněno alespoň 7 % knihovního fondu**.

- *nesplnila žádná knihovna*

Knihovny by měly mít svou vlastní **webovou doménu**, příp. by měly být informace přístupné na webu obce.

- *až na výjimky (4) splňují všechny*

Online by měl být zpřístupněn **elektronický katalog** (vlastní, nebo prostřednictvím regionálního systému).

- *splňují všechny knihovny*

Své vlastní **kvalifikaci a vzdělávání** by měli knihovníci a knihovnice věnovat nejméně **48 hodin ročně**, ti s úvazkem do 15 hodin týdně pak alespoň **8 hodin ročně**.

- *splnily Petrovice, Povrly, Řehlovice, Velké Březno*

Knihovny by měly dle svých možností **spolupracovat se vzdělávacími institucemi** v místě (MŠ, ZŠ apod.) a poskytovat **služby i uživatelům se specifickými potřebami** (důležitá je bezbariérovost budovy i služeb).

Knihovny by měly pravidelně **zjišťovat spokojenost** uživatelů se službami (tj. **každých pět let** např. provést dotazníkové šetření).

počet obyvatel	počet provozních hodin pro veřejnost týdně	počet studijních a relaxačních míst pro uživatele knihovny	počet veřejně přístupných počítačů připojených k internetu	počet vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit knihoven
do 500	4–10	4–5 (Habrovany)	1–2 (Habrovany, Ryjice, Zubrnice)	4–6
501–1 000	5–15 (Přestanov, Velké Chvojno)	6–8 (Malečov, Velké Chvojno)	2 (Malečov, Velké Chvojno)	6–20 (Malé Březno, Velké Chvojno)
1 001–3 000	15–23	9–10 (Chabařovice, Povrly)	2–3 (Chabařovice, Libouchec)	20–40 (Chabařovice)
3 001–5 000	23–28 (Trmice)	10–18 (Trmice)	3–4	40–80 (Trmice)

(pozn.: Tabulka ukazuje hodnoty relevantní pro knihovny v obcích Ústecka, jsou do ní zahrnuty jen menší obce. Ve skutečnosti je rozsah indikátorů dle velikosti sídel širší. V závorkách jsou uvedeny obce, jejichž knihovny daný standard v roce 2025 splnily.)

Okresní metodické oddělení Knihovna Ústeckého kraje, příspěvková organizace Na Schodech 4 400 01 Ústí nad Labem	475 220 811, kl. 299 okresnimetodika@knihovnauk.cz https://www.knihovnauk.cz/pro-knihovny/okresni-metodicke-oddeleni/
--	---

Zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven je podpořeno Ústeckým krajem.

ústecký kraj